

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Zăziorii neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
Se primesc în administrație în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Ruz. Angenfeld & Emmerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Borna, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seară 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” ieșe în de-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colecători.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 90. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 194.

Brașov, Sâmbătă 2 (15) Septembrie.

1906.

Status-quo.

(a) „Ori cât de strașnică ar fi lupta pe tema concesiunilor, noi ne angajăm la ea — concesiuni însă nu vom face. Vom intra în tratative, căci fără tratative nimic nu putem obține. Dar vom ținea morțiș la „statul-quo”. O tranzacție mai bună decât cea din acordul Szell-Körber putem să încheiăm, mai rea nici într'un caz.”

Cuvintele de mai sus au fost pronunțate de un bărbat de stat maghiar, care va avea un important rol în negocierile dintre Ungaria și Austria și le vedem publicate într'un organ oficial, de sigur, cu scop de a mulcomi pe partizanii independenți ai guvernului coaliționist, cari sunt nedumeriți văzând indiciile capitulării și pe terenul economic.

S'a svonit și de neînțelegeri între membrii cabinetului. Francisc Kossuth, se zice, că nu avea de gând să se întoarcă dela băile Herculanee, nu din cauza că nu și-ar fi terminat cura, ci din cauza că s'ar fi supărat pe ministrul președinte Wekerle, care în convorbirile ce le-a avut cu colegul său austriac n'ar fi susținut cu destulă tărie postulatele Ungariei.

Svonul acesta s'a desmintit prin faptul, că Francisc Kossuth s'a întors ieri la Budapesta, iar astăzi în orele antemeridiane s'a ținut un conziliu de miniștri, în care de sigur se va fi pertractat între altele și chestiunea negocierilor.

Un fapt nu se poate disimula, ori cât s'ar incerca politicianii unguri a privi lucrurile prin prisma optimismului, anume că atitudinea Austriei în chestia negocierilor este mai energică, decât ori când. Nu numai că nu se poate semnală vr'o apropiere, ci din contră guvernul austriac răzimat pe preponderanța economică a Austriei și pe spriginul împăratului, speră că în urma situației acute, hotărârea Monarhului va inclina în favorul Austriei.

— Status quo! Guvernul ungar veghiază, că acest status quo să fie păzit de intrigile vicelanului Austriac. Să nu-ți fie teamă națiune! Noi bărbații providențiali, suntem la posturile noastre și nu vom lăsa să fie știrbită națiunea în drepturile ei!

Organul lui Ugron Gabor schițând situațiunea aceasta nu tocmai încântătoare exclamă ironic: Va să zică asta e situația noastră? În preajma negocierilor, matadorii noștri scriu pe drapelul național deviza: „Status quo?” Și asta o fac depozitarii aspirațiilor noastre naționale ajunși la guvern, prezentându-ne ca măsură maximală a țintei, la care trebuie să aspirăm tot aceea ce am detestat, am atacat, am combătut și am crezut că am nimicit: statul quo!

Nu numai chestiunea armatei a fost deci suspendată, — cum spunea contele Apponyi în recentul său discurs dela Jászbereny, ci și independența economică, tot în sfârșit... și lupta îndelungată cu variațiunile nesfârșite ale exlex-ului a fost o luptă ștearpă, cu rezultat ridicol...

Vor învăța minte?

Negocierile între Austria și Ungaria.

Un bărbat de stat în activitate, care va avea rol influent în negocierile ce se vor urma între cele două guverne, a făcut interesante declarațiuni față cu un redactor din Budapesta cu privire la negocieri:

Guvernul ungar vrea să încheie în loc de alianță economică o convenție. Mai departe punem și alte pretensiuni, în privința cărora în transacția Szell-Körber nu s'a precizat nimica, ca d. e. regularea valutei și luarea plăților cu bani gata, cari pe vremea lui Szell-Körber au fost atinse numai ca deziderate. Noi vrem să le realizăm. Vrem mai departe să separăm și să facem cu desăvârșire independent sistemul impozitelor de consum ungar de cel austriac. Despre toate acestea e necesar să se negocieze, ceea ce însă nu însemnează că noi am vrea să acceptăm un

acord mai defavorabil, de cât cel din era lui Szell-Körber. Guvernul austriac de sigur va avea contra-postulate, noi însă nu vom ceda.

Reforma electorală în Austria. Comisiunea pentru reforma electorală, după cum se anunță din Viena, și-a reluat activitatea. Președintele Ploy a salutat pe membrii adunați, apoi a luat cuvântul ministrul președinte Beck exprimându-și mulțumirea asupra intrării din nou a comisiunii spre a lucra din toate puterile pentru alcătuirea unei reforme atât de importante, care trebuie să se realizeze cât mai îngrabă.

Corurile românești la Sinaia.

Sinaia, 28 August v.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

În ziua de 28 August v., pe la oarele 11 a. m. văd lumea fugind pe stradă, toți în direcțiunea gărei, ies și eu pe stradă și întreb ce este, ce s'a întâmplat, unde fug oamenii? Unii din ei mi răspund gâfâind: »Vin ăia din București. Mă iau și eu după ei și alerg la gară. Aici lume multă, musică militară, micii dorobanți; așteptau Bănățenii, așa le ziceau la Români de dincolo, fiindcă ei au fost cei dintâi, cari au vizitat corporativ expoziția dintre Români de dincolo.

Mulți au fost surprinși de această vizită; jurnalele toate ziceau că vin astăzi, primăria zicea că vin Joi după serbările din București. Gara nu era decorată, masa nepregătită, o zăpăceală mare. Toți erau neliniștiți, dar veseli. La fie-care moment întrebă când unul, când altul, pe ampoiul de serviciu, unde-i trenul cu bănățenii? A ajuns la Comarnic? Când vine? Ce-i de nu mai vine? S'o fi întâmplat ceva? Nu-i nimic, îi opresce lumea prin gări să-i binevențe, era răspunsul.

Deodată se aude fluierul locomotivei, trenul intră în gară în aclamațiunile celor din tren mai ales. Incepe debarcarea, toți în costume de sărbătoare, veseli, gătiți cu cocarde tricolore. Fiecare cor avea o tăbliță, care era purtată de un cântăreț,

alții aveau și stindarde tricolore. Enorma mulțime începe să se retragă spre curtea gărei, se retrăgea și nu se mai isprăvea, damele în costume naționale se țineau de braț și mergeau înaintea bărbaților după stindard. Românele din țară, în scilpitoare și vesele costume naționale, cu fețele blânde și zimbitoare; bucovinencele cu costume naționale foarte bogate, puțin mai închise și fețele serioase; săliștencele în elegantele costume, negru și alb, cu fețele îngrijorate; moții cu statură svelată, costum de postav alb, cisme înguste, pălării mici rotunde cu 3—4 rânduri de șireturi aurite; bănățenii unii cu sumane de cațifea cafenie, cusute cu șireturi deschise, alții cu costumul întreg de postav vânăț, brodat cu crême, alții cu sumane albe brodate cu negru, alții cu cămăși și pantaloni albi de pânză, largi, ca ungurii de pe pustă; toți aveau cisme, puține opinci s'au văzut, aceștia aveau gamașe roșii și negre cu tricolor spre genunchi.

Toți se arangiază în grupuri și merg cu musica în frunte la mânăstire. Când musica era la mânăstire, încă nu se golise curtea gărei. Dela biserică s'au dus la palat unde a primit regele mai multe delegațiuni. După audiență a urmat deflarea. Sus pe galerie era regele și regina. Fiecare grup, cu steagul său, defilează strigând »să trăiască«. Regele salută ca de obicei, punând un deget la chipiu, regina zâmbind strălucitoare de veselie și agitând batista.

Trec mai întâi civilii, adică cei îmbrăcați nemțește. Apoi vin țărani în costumele lor albe, cafenii, albastre și cenușii. Cei din Torontal, Timiș și Severin defilează militarmente, la pas, unison și uniform ținând excelent rândul, se vede că au fost grăniceri, când deflau era o liniște în imensa mulțime, încât se auzea parcă, numai un singur pas gigantic. Staturi înalte, brunete, drepte, serioase și blânde totodată, cu fisionomii prietinoase, și parcă pline de tact.

Mai trec câteva grupe de civilii, preoți, profesori, când de-odată se face o liniște mormântală, și se aude parcă un freamăt, un flor în toată mulțimea. S'ar fi auzit și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Asociațiunea transilvană*)

pentru

literatura română și cultura poporului român.

(Sesiunea din Iulie 1862, în Brașov).

De A. I. Odobescu.

Ar fi trebuit încă cu trei luni mai înainte de astăzi, să fi spus publicului nostru un cuvânt despre lucrările Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, a cărei adunare s'a ținut ast timp la Brașov. la 28/16, 29/17 și 30/18 Iulie trecut. Timpul însă ne-a lipsit spre a vorbi mai pe larg despre acest fapt de o însemnătate destul de mare în analele națiunii române, și mai bine decât a-l notifica în treacăt, fără de a da asupră-i ceva dezvoltări, am preferit a aștepta un moment în care să putem descrie cu

*) Reproducem aici impresiile maestrului în tre scriitorii români, A. I. Odobescu, publicate la 1862 asupra adunării generale a „Asociațiunii”, ținută în acel an la Brașov. În preajma adunării generale, ce se ține anul acesta iarăși în Brașov — impresiile lui Odobescu, suntem siguri, vor fi cetite cu interes. — Red.

ceva amănunte, acele zile memorabile, în care orașul Brașov adunase în sinu-i, Români din toate unghiurile întregii patrii române. Cu adevăr, în acele zile, micul oraș prezenta un caracter cu totul neobișnuit centrurilor cetățenești din Ardeal; căci, în acel pământ de baștină română, mulți străini au știut a se prefira și mai cu seamă a se încuibă în cetăți, lăsând locuitorilor originari, cea mai mare parte din câmpii și din munți și abia unele suburbii din orașe. Chiar în Brașov, așa aproape de granița țării românești, abia de vre-o câțiva ani numai, Români au început a se așeza și a-și clădi case în Cetate și a nu se mai mărgini în singura suburbie lăturănică a Scheilor. Cu toate acestea, printr'o predilecțiune moștenită de la străbuni cătră acea localitate așa pitorească, restrânsă într'o gură de munți, locuitorii români ai Brașovului, de puțini ani încoace, au înălțat chiar la intrarea Scheilor, dinaintea unei frumoase pajiște verzi străbătută de alei stufoase de tei, au înălțat, zicem, cu mari sacrificii, un sumptuos edificiu național, palatul școalei românești. Acolo, era în cele trei zile, centrul mișcării Românilor, veniți din toate părțile, veniți în capitala țării bărsane; acolo s'au ținut ședințele Asociațiunii literare; acolo erau adunate și expuse în câteva săli, produsele industriei Românilor de peste Carpați.

Edificiul, împodobit cu steaguri tricolore naționale și decorat jur împrejur cu brazii, pomul în veci verde și semn al veseliei și al sperării pentru Români, era punctul central spre care trăgeau din toate unghiurile orașului, numeroșii Români locuitori și oaspeții ai Brașovului, cari veneau toți a se înfrăți într'acest nou templu al naționalității. Prin gloata numeroasă care furnica neîncetat în preajma palatului școalei și chiar prin tot orașul, — gloata se compunea în mare parte din bărbați cultivați ai românimii de peste munți, — era plăcut lucru a vedea amestecându-se cu frăție, albele sucmane ale Ardelenilor cămpeni și zăbunele de mătase ale frumoaselor Scheience și Săcelence; apoi figurile venerabile ale protopopilor români cu vestimintele lor negre încinse la brău cu roșu și cu pălăriile lor largi, mult mai cuviincioase decât potcapiele asiatiche ale clerului nostru; apoi acel aer sărbătorec care se răspândise peste tot locul și care părea a zice tuturor: »Suntem aci toți Români! Suntem într'o țeară română! Nu mai e Neamț, nu mai e Sas, nu mai e Ungur între noi!»

E adevăr însă că unii bărbați, — dar mai ales studenții, — crezând a da acestei aspirații o formă mai învederată, socotite de cuviință a îmbrăca în acele zile un costum original pe care l decorau cu

numele de național, dar care sămăna foarte a unguresc. — »Ungurii l'au luat dela noi!« ziceau ei; »va să-l luăm înapoi!« — »Il vor fi luat Ungurii dela noi!« le-ăși răspuns, »dar ce este mai sigur e că adevăratul port românesc, portul plășilor din Bârsa, din Vrancea, din Muscel, portul cămpenilor de pe Olt, de pe Mureș, de pe Siret și de pe Tisă, Ungurii nu l'au luat dela Români și că Români încă și azi se disting printr'ansul de celelalte națiuni conlocuitoare sau vecine!«

Manifestările naționale de asemenea natură, ca să atingă adevărata lor țintă, trebuiesc să fie trase chiar din sinul poporului, trebuiesc să fie o expresiune vie și nimerită a obiceielor și a înfățișării poporului, căci altminterlea, când adică sunt numai niște plăsmuiri mai mult sau mai puțin grațioase ale închipuirii aceluia ce le produc, ele nu pot deștepta altceva decât numai nepăsarea sau une-ori chiar și zîmbetul celor ce privesc.

Și cu toate acestea, ce lucru lesne, în Ardeal, a se pătrunde cineva de caracterul particular al populațiunii române! Pare că originalitatea lui e și mai învederată, fiind acolo pusă în fața altor națiuni străine. Alături cu apatia greoaie a Sasului, alături cu teroasa trufe a Maghiarului, priceperea isteată, firea voloasă, mișcările agere și mlădioase ale Românilui,

muna orășenească intenționează de a cumpăra un loc de curte — cu supra edificată sau fără acelea — în partea de mijloc a Străzii lungi din Brașovul-vechiu, ea dorește să între în negocieri cu proprietarii de asemenea locuri. Oferte în scris și timbrate după formele prescise, din care să se poată vedea precis prețul cumpărării, au să se prezenteze la magistrat până la 30 Septembrie 1906. În oferta de vânzare să se arate precis și timpul, până când vânzătorul este aplicat a se ține în obligo prin oferta sa față de comuna orășenească.

Eliberarea unor excochi falmoși. Din Paris se anunță, că Frederic și Tereza Humbert, cari în August 1904 au fost condamnați la 5 ani închisoare, au fost puși eri în libertate, fiind grațiați de restul pedepsei, deoarece s'au purtat bine în închisoare și din cauza boalei Terezei Humbert, care trebuie să se supună unei operațiuni. Ceilalți complici, Romain și Emil Daurignac, cari au fost condamnați la pedepse mai mici, le-au terminat de mult.

Muzica orașului va cânta mâne, Sâmbătă, la oarele 5^{1/2} p. m. pe promenada de sus. În program e luată și piesa »Dor de țară« de Caudella.

Situația în Rusia.

După o depeșă din Petersburg Țarul va pleca pe yachtul său spre a petrece mai multe zile pe coasta finlandeză.

— Ziarele rusești află din Siedlce că după trecerea timpului dat revoluționarilor pentru depunerea armelor, artileria a tras 12 focuri de tun. Numeroși evrei au fost uciși în casele lor. O delegațiune a populațiunii a declarat guvernatorului că primele focuri de revolver n'au fost trase de evrei, ci de ordonanțe și rezerviști.

— Ziarele din Lemberg află din Varșovia că în Siedlce au luat parte la măcel foarte mulți ofițeri. (?) După program, bazarul a fost incendiat.

— Din ordinul guvernatorului din Odesa toți criminalii politici vor fi aduși în fața tribunalului de război.

— În Kamsit, guvernământul Saratow, s'au produs mari turburări. Revoluția au ridicat baricade și au respins trupele.

— Din Petersburg se anunță, că Stolypin nu a permis democraților constituționali de a ține congresul la Petersburg. Ei vor ține congresul la Wyborg, Helsingfors sau Stockholm.

— Procesul foștilor deputați ai Dumei va fi judecat de tribunalul de război în cursul acestei săptămâni. S'a permis deputatului Onipko să-și aleagă un avocat civil. El e acuzat că a pregătit revolta din Sveaborg. Pe Onipko îl așteaptă, în caz de condamnare, pedeapsa cu moarte. Soția lui s'a adresat țarinei în favoarea sa.

O întâmpinare. La știrea publicată în numărul trecut de Duminecă sub iscălitura P. D. eri în spre seară un fruntaș Râșnovean ni-a adus întâmpinarea de mai jos, cu rugămintea de a o publica. Numărul de Duminecă fiind încheiat la acea oră, am

fost rugați să publicăm întâmpinarea în numărul de zi. Iată-o :

»Este adevărat că membrii sinodului parohial prin obstrucție au zădărnicit eforturile alegerii celor doi învățători, dar nu pentru aceea că conducătorii de aici și-ar fi pus toată puterea ca alegerea să nu se facă, ci pentru aceea că d-l administrator protopopesc a pus în candidație pe o persoană pe care comitetul parohial a eschis-o din candidație pe lângă alte motive de forme și din cauza că a mituit pe unii dintre alegători cu beuturi spirituoase. Și dacă deci cu această ocaziune a fost în Sfta biserică sberături, injurături și bătăi, acestea toate au fost cauzate de aderenții mituiți și îmbătați ai persoanei candidate de d-l administrator protopopesc.

Ce privește imputarea că : » cel chemat în primul loc să îndemne poporul la pace și ordine stetea la o parte și se desfăta în privirea spectacolului urit«, este de observat că această imputare se poate referi numai și numai la persoana d-lui administrator, pentru-că în calitate de președinte al sinodului parohial, singur D-Sa a avut dreptul de a face ordine în Sfta biserică și amestecul ori-cărei alte persoane în cercul de competență al D-sale cu drept cuvânt s'ar fi putut considera de necuviință.

Un membru al Sinodului.

Conferența sionistă în Colonia.

»Die Zeit« dă următoarele asupra acestei conferențe care s'a ținut dela 28 August până la 1 Septembrie în Colonia (Germania). Au luat parte delegații tuturor organizațiilor din lumea întreagă. Toți delegații sunt funcționari ai organizației și se adună în anii când nu e congres. La conferința din ășt an au fost mai mulți delegați de cât ori când. Căpîi mișcării din aproape toate țările Europei au fost de față, de asemenea din America, Africa de miază-zi și Palestina. Intre cei sosiți erau trei foști deputați în Duma rusească, d-nii Dr. N. Katzenelsohn (Libau) d-rul Levin (Vilna) președintele băncii coloniale ovrești, și avocatul Rosenbaum (Minsk).

Intre alții mai poenim pe Max Nordau, pe profesorul Warburg (Berlin) și pe Dr. Alex. Marmorek (Paris). Președinte a fost președintele comitetului de acțiune d-l David Wolffsohn (Colonia).

Darea de seamă a arătat că de an până acuma mișcarea a făcut progres mare. Se află societăți sioniste sau grupe în Australia, Zeelanda-Nouă, Japonia, China, Mangiuria, Malakka, Egipt, Africa de miază-zi, Maroc, Argentina, Brazilia, America de miază-noapte, Canada și bine înțeles toate țările europene. Dovadă lămurită de activitatea grupărilor sioniste, în deosebi în Rusia, e faptul că între cei doisprezece deputați Ovrei, cinci sunt sioniști. Lucrarea de căpetenie a conferenței a fost să as-

culte dările de seamă despre mersul mișcării în toate țările și să hotărască directivele politice până la congresul viitor. S'a dat cea mai mare luare aminte treburilor privitoare la Palestina.

Pentru *fondul național*, din care se cumpără pământ în Palestina pentru poporul evreu, și care a ajuns la un milion și jumătate de franci s'a hotărât forma juridică a instituției însărcinată cu mănuierea și întrebuințarea lui. S'a mai hotărât că, după statutele ei, banca pentru colonizare are drept a-și întrebuința fondurile numai pentru cumpărat pământ în Palestina și Răsărit. Prin urmare s'a renunțat cu totul la gândul de a cumpăra aiurea decât în Palestina o patrie pentru Evrei.

Se vede deci că Sioniștii se privesc ca un popor deosebit de toate celelalte, au o bancă națională a lor, primesc directiva politică dela congrese și conferinți sioniste și vor să-și cumpere o patrie în Palestina.

Raportul general

al comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ către adunarea generală convocată la Brașov pentru 21 și 22 Septembrie st. n. 1906.

— Urmare. —

Relativ la partea personală a raportului nostru amintim la acest loc *demisiunea* prim-secretarului Asociațiunii d-l Dr. C. Diaconovich. Comitetul nostru central ține să accentueze și din acest prilej activitatea dezvoltată de d-l prim-secretar în cursul unui period de 10 ani, cari constituie cea mai însemnată epocă în istoria instituțiunii noastre. În acest timp Asociațiunea si-a mărit conziderabil numărul membrilor săi, a imprimat un caracter literar-științific acestui așezământ prin înființarea secțiunilor, i-a extins activitatea asupra despărțămintelor pe cari le-a supus unei organizări nouă, a dat ființă Muzeului istoric-etnografic, a redactat »Enciclopedia Română« și a aranjat expoziția din anul trecut. Din această înfățișare în linii generale a acestei activități se poate observa înțelegerea bună și dragostea de muncă de care a fost condusă instituțiunea noastră.

Nu ne îndoim că onorata adunare va aduce cu vie plăcere mulțumirile sale d-lui Dr. C. Diaconovich de a cărui activitate și spirit de inițiere sunt strâns legate toate momentele însemnate ale acestui period mănos de 10 ani din viața Asociațiunii noastre.

Socotim, onorată adunare generală, a împlini o datorie morală a Asociațiunii noastre, când în vederea deosebitelor merite câștigate de d-l Dr. C. Diaconovich, pentru instituțiunea noastră, propunem din acest prilej alegerea lui de membru onorar al Asociațiunii.

Tot la acest loc ne simțim îndemnați a aminti că la expoziția generală din București aranjarea obiectelor de industrie casnică cari constituie o valoroasă parte a acestei expoziții, a fost condusă de d-na Maria Cosma care din acest prilej a adus însemnate sacrificii.

Relevăm la acest loc demisiunea și înlocuirea secretarului d-l I. Lăpădatu care în timpul scurt cât a fost în serviciul acestui așezământ a dezvoltat o muncă imbelșugată și o deosebită pricepere pentru problemele economice ale trebuințelor noastre.

În conformitate cu dispozițiile statutelor am pus deci la ordinea zilei alegerea prim-secretarului Asociațiunii.

După aceste lăsăm să urmeze o dare de seamă mai detaliată asupra situațiunii, mișcării și activității singuraticelor organe, fonduri și instituțiuni ale Asociațiunii și asupra momentelor mai importante din viața acesteia în anul trecut.

(Va urma).

Bibliografie.

A apărut:

»Revista politică și Literară. Nr. 1 Editor Iunlu Br. Hodoșiu Prim Redactor: Aurel Ciuto. Cu colaborarea d-lor: Ion Gorun (Al. Hodoșiu), Al. Lăpădatu, Al. Ciura, Dr.

Cassiu Maniu Dr. Iuliu Maniu, Dr. Dr. V. Meruțiu, Dr. G. Moroianu, Luca Rusu, M. Sadoveanu, Dr. Ioan Scurtu. Abonamentul pe un an 10 cor România și străinătate 12 fr. Redacția și administrația Blaj (Balazsfalva) Apare la 1 a fiecărei luni. Blaj. Tipografia seminarului arhidiecezan. Sumarul acestui prim număr este: A. Ciuto. — Programul nostru. Dr. I. Maniu. — Ideea românismului și politica națională. A. Ciuto. — E moartă limba noastră? (Poesie.) N. Hodoș — Ortografia română. Dr. Ion Scurtu. — Însemnătatea Expoziției naționale a fraților din Regat. M. Sadoveanu. — Plopu (Scrisoare.) A. C. — Cronica politică. Sc. — Foi răslețe din istoria noastră ardeleană neștiută încă. Alco. — Cântec de primăvară. Al. Ciura. — Cei trei. H. Stahl. — Cățiva oratori contimporani. Luca Rusu. — Cronica literară. Al. — Cronica literară. X. — Probleme. — Literatura politică. — Bibliografie — Diverse. — Găcituri.

ULTIME ȘTIRI.

Constanța, 14 Sept. n. Eri la orele 10 dim. au sosit aici reuniunile din Ardeal, Banat și Bucovina și România, fiind primite între urale nesfârșite de mii de cetățeni. Primarul Bănescu, care a salutată călduros pe oaspeții, i-au răspuns d-nii Dr. Comșa și preotul din Coșteiu, A. Corcia. Se formează un imponent cortegiu în frunte cu muzica militară. În fața statuei lui Ovidiu vorbește din nou primarul Bănescu. I-a răspuns Dr. Dobrin. Apoi toate corurile, întrunite sub conducerea maestrului Kiriak, au intonat imnul regal. În urmă au cântat pe rând corurile din Cernăuți, Săliște, Lugoș și societatea „Carmen“. După aceasta oaspeții în număr de peste 2000 au urcat trenul, cu care au plecat la băile Mamaia, unde majoritatea a luat o baie. La 12 oare a urmat banchetul oferit de primărie. Au rostit toasturi d-nii Bănescu, Petru Vulcan și Dr. Dobrin. Au cântat apoi din nou mai multe coruri. Masa s'a terminat cu o mare horă, jucată pe câmpia de lângă plantațiuni. Entuziasm la culme. S'a format apoi din nou cortegiul îndreptându-se spre port, unde oaspeții s'au îmbarcat pe vaporul „România“ făcând o excursiune în largul mării. La oarele 7 excursioniștii au luat trenul la București, unde au sosit azi dimineață.

Constantinopol, 14 Sept. Poarta a adresat reprezentanților puterilor o lungă notă al cărei scop este să pregătească puterile în vederea marilor concentrări de trupe din Turcia. Poarta declară că nu poate tolera preparativele militare ale Bulgariei și că se vede silită a face preparative identice.

Odesa, 14 Septembrie. Tribunalul mlitar de război a dat erî prima sentință. 30 acuzați — toți anarhiști — cari au atacat cortegiul unei nunți. *au fost condamnați la moarte.* Ei vor fi executați.

Sofia, 14 Septembrie. Călătorii din Iamboli spun, că în Adrianopol au fost aduse 500 de tunuri și zilnic sosesc trupe nouă. Guvernul turc a dispus ca să se construiască cu o urgență extraordinară șosele bune spre graniță.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian fl. Pop.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Stabiliment de hydrotherapie Wällischof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiament modern
(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sôre, massage, electricitate gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

limbei asupra popoarelor, mai puternică decât a *viorei lui Amfion*; el prezenta într'un mod vag ținirile naționale și civilizaționale ale Asociațiunii; el vorbea în fine despre o deviză a *Națiunii Române*, care ar fi cea următoare:

„Națiunea noastră este astăzi conumerată între celelalte națiuni libere compatriotice, ea este egal îndreptățită cu acelea; prin urmare ea este astăzi mântuită și scăpată de varvaria timpilor trecuți; ea scie toate acestea; ea își tinde națiunilor patriotice mâna de soră bună; ea dorește propășirea fiilor și ficeilor sale către lumina cea intensivă și binefăcătoare a culturii și civilizațiunii dela care Pronia cerească n'au eschis-o nici pe ea; ea nimic mai mult și mai puțin nu dorește decât aceea ca să rămână în viața sa națională, adecă în viața limbei sale și prin aceea, ca prin mijlocul ei mai sigur să întemeieze și să lățească cultura și prosperitatea națională și patriotică, precum o vede aceasta la celelalte națiuni surori compatriotice“.

Negreșit că această mărginire a ideilor, care restrânge devisa *Națiunii Române*, în pacinica conlocuire a Românilor cu Ungurii și cu Sașii din Ardeal, în dezvoltarea limbei lor și în sporirea comerțului și industriei la dânsii, poate cineva să vadă multă prudentă, multă abnegațiune, mult patriotism concentrat. Cât

despre noi, resfățați acum de câți-va ani, în aerul libertății și al francheții de opinii, mărturisim că patriotismul român ni-se pare mult mai bine înțeles în cuvintele cu care părintele canonic Cipariu a sfârșit disertațiunea sa pe care cugetăm a o reproduce și chiar în eleuinta urare rostită cu glasul inimei de părintele Ioan Popazu. Sfinția sa a vorbit în numele Brașovenilor și a locuitorilor țării Bărsane. Începând, și către sfârșit, a mulțumit tuturor Românilor, aleși de pretutindeni, cari au făcut onoare cetății de a se întruni acum aci pentru un scop așa de laudat ca acela al Asociațiunii. »Printrânsă«, dis'a el, »știința are să se întroducă în națiunea română, are să se aplice mai cu seamă la agricultura, la industrie și la comerț, și toate acestea într'un mod corăspunzător genului și trebuințelor ei; căci (mai adăuse), »scopul final al Asociațiunii este de a ridica națiunea la acel grad de cultură, de care se demnă și care i-se cuvine după suferințele sale, după originea sa, după culturile sale fizice, morale și intelectuale, după pozițiunea sa și după chemarea ce i-a destinat-o creatorul«.

(Va urma.)

Dela „Tipografia și Librăria, A. MUREȘIANU, Brașov se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scriveri școlare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare, prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

Cântul în școala populară de *Iuli Pop*, învățator în Năsăud. Teorie, praxă cântării. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (c posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii anșcolastici, ca îndreptar pentru cateheți-învățători și părinți, prelucrat de *Basiliu Rafiu*, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Prețul 50 bani.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor. pregărit de *V. Gr. Borșovan* prof. de pedagogie. Edițiunea III. Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator de *Georgiu Magyar*. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Scriptologia, sau modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptar pentru învățători la tractarea Abecedarului de *Basiliu Petri* prof. preparandial pens. Prețul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Septem. n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.40
Renta de corone ung. 4%	94.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	94.30
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	207.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153.75
Renta de hârtie austr. 4 2/10	98.85
Renta de argint austr. 4 2/10	98.75
Renta de aur austr. 4%	116.90
Renta de corone austr. 4%	99.05
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	83.95
Losuri din 1860	157.40
Acții de-ale Băncei ung. de credit 1772.—	
Acții de-ale Băncei austr. de credit 809 —	
Acții de-ale Băncei austro-ung.	669.50
Napoleoniori	19.08
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista	239.85 1/2
Paris vista	95.22 1/2
Note italiene	95.22

Cursul pieței Brașov

Din 14 Septem. n. 1906.

Banote rom. Cump. 18.94	Vënd. 18.98
Argint român „ 18.0	„ 18.84
Napoleoniori. „ 19.06	„ 19.10
Galbeni „ 11.20	„ 11.40
Mărci germane „ 117.20	„ 117.30
Lire turcesci „ 21.50	„ 21.65
Seris. fonc. Albine 5% 101.—	„ 102.—
Ruble Rusesci „ 2.63	„ 2.65

Concurs

Un post de practicant, dotat cu 800 coroane salar anual, a devenit vacant la institutul de credit și economii „Sătmăreana“ în Seini.

Pentru ocuparea acestui post se publică concurs.

Practicantul ales va fi denumit de oficial numai după prestarea spre îndestulare a serviciului de un an de probă.

Reflecțanții au să-și înainteze cererile instruate cu documentele referitoare la studiile absolvate, până în 30 Septembrie a. c. direcțiunei institutului în Seini-Szinérváralja.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 14 Septembrie 1906.

Alésura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	12	—
„	Grău mijlociu	11	—
„	Grău mai slab	10	—
„	Grău amestecat	9	—
„	Săcară frumoasă.	8	60
„	Săcară mijlociă.	8	—
„	Orz frumos	8	20
„	Orz mijlociu.	8	—
„	Ovės frumos.	6	—
„	Ovės mijlociu	5	80
„	Cucuruz	10	—
„	Mălaiu (meitü)	10	—
„	Mazăre.	13	—
„	Linte	50	—
„	Fasole	14	—
„	Sēmēntă de in	22	—
„	Sēmēntă de cânepă	19	—
„	Cartofi.	1	60
„	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	36
„	Carne de porc	1	36
„	Carne de oarbece.	—	96
100 kil.	Său de vită prospăt.	40	—
„	Său de vită totit	62	—

Sz 477—1906.
vėgh.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a Zernesti kir. járásbírósnak 1906. évi V. 383 és 253 sz. végzése következtében Dr. Dan Emil bérgyász ügyvéd által képviselt Presmerean Miklos Zernesti lakos javára Gateiu P. János Zernesti lakos ellen össz. 210 korona — fil. s jár. erejéig 1906. évi július hó 23-án foganatcsitott kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 675 kor. — fill-re becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ökör, 1 tehén, széna, butorok, téglák nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Zernesti kir. járásbírósnak 1905. évi V. 383/7 és 906 V. 253/2 számu végzése folytán 210 k. — fill. tőkekövetelés ennek 1905 évi September hó 20 napjától járó 5% kamatai, váltódíj és eddig összesen 317 kor. — filléren biróilag már megállapított költségek erejéig, Zernesti Gateiu P. János lakásán illetve a téglá telepen leendő megtartására 1906 évi Szept. hó 24-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. cz. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernest, 1906 évi September hó 11-ik napján.

Huszár Vilmos
kir. bír. végrehajtó.
1—1.2527.

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recelă, inbuibare, mănăciră greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, sau viața neregulată și-au tra un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun
Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Hubert Ullrich

Vinul de burueni este preparat din buruienii excelente și vindecătoare cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sange sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grătă, slăbiciune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

și urmările ca: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, constipația, insomniă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură întretinând vinul de burueni. Asmenea curăță din stomac materii stricăcioase prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea

provin adeseori din mistuire rea și din dispoziție lănăvicioasă a ficatului. Persone cari pătinesc de lipsa de apetit, nervositate, dureri de cap, insomnie, tângesc cu încetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. Multime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capătă în sticle a 3 cor. și 4 cor. în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiara, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Papolcz, Zăgon, Kovászna, Beresnyó, Seps-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Köhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholez, Szásztjukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, Voila, N.-Sink, Aiud, Panticen, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranța“. — Trimite 3 sau mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro-Ungaria.

Se se ferescă de imitație.

Cereți nume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirt de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmusa a. 100. Aceste părți constitutive se se amestece.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame

a lui

N. P. Goldmann

Brașov, Tergul Inului (Palatul lui Cell) 31—33 și 28.

Fondată la 1892.

Fondată la 1892.

Bate ori și ce concurență în privința prețului asortimentului și gust.

Confecțiunile mele se lucră sub supravegherea mea, modern, ca după măsură, numai din lână curată indigenă, și stofe veritabile englezesci.

Tokio Pardesiuri pentru bărbați, potrivite pe corp din stofă englezescă cadrilată, cu pola clopot, dela 15 corone în sus.

Costum modern pentru bărbați, cadrilau, nou-tate, lucrat bine din Cheviot englezesc, ori Kamgarn dela 14 corone în sus.

Costume moderne pentru copii, cadrilate, nou-tate, cu giletă, cu un rând sau două de nasturi rock, zelinte pentru purtat, deschis dela 9 c. în sus.

1000 costume de copii, dela 3—10 ani, din Catifea CORD lucie, sau stropită, din stofă sau Kamgarn, dela 6 corone în sus.

Haveloc pentru bărbați, din păr de Cămilă, dela 12 corone în sus.

Pelerine bărbătesci, pentru turiști, dela 10 c. în sus

Pardesiuri negre pentru preoți, din postav Kamgarn sau Cheviot, mare asortiment, d. 22 c. în sus.

PALETOT (Raglan) pentru Dame, fason scurt din stofă bună englezescă, eela 12 cor. în sus.

Jachete moderne, pentru Dame, (la spate pe table ajustate, cu fâșii de postav luciu, d. 12 cor.

Jachete (Raglan) pentru copile, din stofă engleză dela 6 cor. în sus.

Pelerine pentru copile, dela 5 cor. în sus.

Mantale de Dame pentru praș, din Mohair sau Kamgarn. dela 14 cor. în sus.

Cele mai nouă modele stau la dispoziția Onor. public spre vedere.

Cu totă stima: **N. P. GOLDMANN.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutingeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.